

Obec D O M A D I C E

P R O G R A M
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE
DOMADICE

Marian Berkeš
starosta obce

Schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 10, dňa 15.2.2008

1. Úvod
2. Charakteristika územia
3. Analýza
  - 3.1. Ľudské zdroje a prírodné danosti
    - 3.1.1. Počet obyvateľov
    - 3.1.2. Veková štruktúra obyvateľstva
    - 3.1.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva
    - 3.1.4. Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva
    - 3.1.5. Národnostná štruktúra obyvateľstva
    - 3.1.6. Prírodné danosti územia
  - 3.2. Ekonomika
    - 3.2.1. Priemysel a služby
    - 3.2.2. Zamestnanosť – nezamestnanosť
    - 3.2.3. Štruktúra podnikateľských aktivít
  - 3.3. Občianska vybavenosť
    - 3.3.1. Technická infraštruktúra
    - 3.3.2. Sociálna infraštruktúra
    - 3.3.3. Zdravotnícka infraštruktúra
    - 3.3.4. Bývanie
  - 3.4. Vzdelanie, kultúra a šport
    - 3.4.1. Školské zariadenia
    - 3.4.2. Mimoškolské zariadenia
    - 3.4.3. Kultúrne zariadenia a podujatia
    - 3.4.4. Kultúrne pamiatky
    - 3.4.5. Šport
  - 3.5. Životné prostredie
    - 3.5.1. Starostlivosť o územie
    - 3.5.2. Starostlivosť o vodu
    - 3.5.3. Starostlivosť o lesy a pôdu
    - 3.5.4. Ochrana prírody
    - 3.5.5. Ochrana ovzdušia
  - 3.6. Poľnohospodárstvo, lesníctvo, poľovníctvo a rybárstvo
    - 3.6.1. Poľnohospodárstvo
    - 3.6.2. Lesníctvo
    - 3.6.3. Poľovníctvo a rybárstvo
4. SWOT analýza a priority a opatrenia
5. Problémová analýza
6. Strom problémov
7. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja
  - 7.1. Kľúčové disparity
  - 7.2. Hlavné faktory rozvoja
8. Finančná analýza
9. Syntetická časť
  - 9.1. Rozvojová stratégia
    - 9.1.1. Ciele a priority
    - 9.1.2. Opatrenia a aktivity
    - 9.1.3. Opis rozvojovej stratégie
  - 9.2. Finančný plán
    - 9.2.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie 2008 - 2013
    - 9.2.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia
  - 9.3. Zabezpečenie a realizácia
    - 9.3.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie
    - 9.3.2. Monitorovanie

1. Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice je strednodobým dokumentom, ktorý poukazuje na hlavné zámery a ciele obce Domadice v oblasti regionálneho rozvoja v tomto programovacom období. Možno ho charakterizovať ako program, ktorý na jednej strane špecifikuje prvoradé potreby a úlohy obce v rozvoji technickej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, ľudské zdroje, sociálnu oblasť a pod. a na strane druhej navrhuje opatrenia a spôsoby na dosiahnutie vytýčených cieľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základným programovacím dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory regionálnej úrovni. Na národnej úrovni ide predovšetkým o národný strategický referenčný rámec (NSRR), Plán rozvoja vidieka (PRV), Programový doplnok (PD) a (sektorové) operačné programy a na regionálnej úrovni o Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja (PHSR) NSK a PHSR obce Domadice. Tieto dokumenty predstavujú nielen rozšírenie komplexnosti podpory realizácie NSRR v období rokov 2008-2013, ale vytvárajú aj predpoklad na zabezpečenie konzistencie v podpore regionálneho rozvoja, a tým aj zvýšenie účinnosti strategického plánovania tejto podpory a prípravy projektov v nasledujúcom programovacom období 2008-2013.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice je zladený s Územným plánom obce z mája 2001, súbežne ho aktualizuje a dopĺňa resp. konkretizuje časť 4. Potenciál a možnosti socioekonomického rozvoja i v náväznosti na časť B. Grafická časť. Tento program bol tvorený priebežne a na jeho spracovaní sa podieľali poslanci obecného zastupiteľstva, obecný úrad, občania obce a zástupcovia podnikateľských subjektov. Pritom boli zohľadnené aj poznatky a skúsenosti z realizácie PHSR obce z augusta 2005.

Z hľadiska zabezpečenia vysokej úrovne ochrany životného prostredia a príspevku k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania tohto strategického dokumentu so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja musí byť dodržaný postup v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Tým rozvojový program spĺňa kritérium možnosti kofinancovania z verejných zdrojov (EU, ŠR SR, VUC, obec) určených na regionálny rozvoj.

2. Charakteristika územia

Stopy osídlenia nášho chotára siahajú asi 2 700 rokov do minulosti, kedy tu sídlila tzv. ``maďarovská kultúra`` zo staršej doby bronzovej. Prvý písomná záznam o obci pochádza z roku 1138 (Villa Dalmadi), pričom sa spomína istý Balti, sluha dömöšského prepošta.

Po roku 1241 daroval bán Martin časť obce premonštrátskemu kláštoru v Šahách. Hneď po tatárskom vpáde v roku 1245 sa uvádza názov Dolmod a neskôr ako Dalmad. Dedina sa stala rodovým majetkom rodu Dalmadi. Najstaršia správa o ňom pochádza z konca 13. storočia, kedy sa v roku 1296 spomína Stephanns de Dolmad. Aktívne sa zúčastňovali ako vyšší velitelia protitureckých bojov.

Z ďalších mien vlastníkov obce možno spomenúť Szemberyovcov, Balassovcov a neskôr v menšej miere Halácsy, Zsarmócy, Szapáry, Held a ako zvláštnosť i utečenec pred požiarom francúzskej revolúcie, barón Eudox Billot, majiteľ prvého auta v Hontianskej stolici. Poslednou šľachtickou v obci bola barónka Margita Kazyová, ktorej majetok bol rozpredaný v roku 1935 a kaštieľ rozobratý v roku 1942 na stavebný materiál.

Podľa tureckého daňového súpisu z roku 1570 mali Domadice 8 domov. Z rovnakého zdroja v roku 1664 vysvitá, že obec už mala 25 domácností a 31 daňových poplatníkov, ktorí platili dane a desiatky z obilia, včelínov, hrachu, dreva, sena, pasienkov, oviec, vína, sudov, ba i z neviest. V roku 1715 bola v obci jedna zemianska kúria a 13 domácností, v roku 1928 54 domov a 360 obyvateľov. V tomto storočí zažili Domadice rozkvet i pád : od medzivojnového stavu 493 obyvateľov k súčasným cca 300.

Obyvateľstvo sa živilo prevažne poľnohospodárstvom, vinohradníctvom a chovom koní. V chotári sa darilo a aj sa darí ovocným stromom: jabloniam, hruškám, čerešňiam, višňiam, vlašským orechom a morušiam a egrešom . 2.9.1934 sa tu dokonca uskutočnila ovocinárska a včelárska výstava, spojená s akýmsi seminárom - prednáškami uznávaných miestnych odborníkov. Dodnes pretrvalo v modernej podobe hlavne vinohradníctvo, prevažne v starostlivosti miestneho roľníckeho družstva, založeného v roku 1952. Chotár našej obce je už tradične vyhľadávaným poľovným revírom, ktorý úspešne obhospodaruje poľovnícke združenie ``Biely kameň``.

Prevažná väčšina obyvateľstva v aktívnom veku pracuje v Roľníckom družstve Prameň, ďalší dostali prácu v miestnom domove dôchodcov a ostatní odchádzajú za zamestnaním do Santovky, Levíc, či do Šiah. Dopravné spojenie do obce je zabezpečené autobusovými linkami SAD Levice, ale v dobrom počasí je cesta do Domadic zo Santovky príjemnou prechádzkou. Možnosť ubytovania je v novovybudovanom penzióne DALMAD s celoročným ubytovaním. Voľný čas môžu návštevníci stráviť na blízkych kúpaliskách (Santovka, Dudince), pešími či cyklistickými túrami ku skalným obydliam v Brhlovciach, k románskemu kostolíku v Kalinčiakove, na Levický hrad, Bátovskú priehradu či do Štiavnických vrchov. Za jasného počasia ich máte - vrátane Sitna - na dohľad. Blízkosť hraníc s Maďarskom možno využiť na jednodňový výlet autobusovou linkou Levice - Santovka - Budapešť.

3. Analýza

3.1. Ľudské zdroje

Urbanizácia obce je obrazom daností prostredia, ktoré obyvatelia využívali pre svoju potrebu posledných približne tisíc rokov.

Demografický vývoj obyvateľstva na celom území obce Domadice má pozvoľný klesajúci charakter. Tento vývoj je spôsobený jednak znižujúcou sa natalitou, zvyšujúcou sa mortalitou a tiež prirodzenou migráciou obyvateľstva.

3.1.1. Počet obyvateľov

Posledné sčítanie obyvateľov, domov a bytov sa na území Slovenskej republiky uskutočnilo 26. mája 2001. Bolo uskutočnené metódou samosčítania a boli ním zisťované demografické, sociálne a kultúrne charakteristiky obyvateľstva a tiež niektoré vybrané ukazovatele o bytovom a domovom fonde a tiež o vybavenosti domácností niektorými predmetmi dlhodobej spotreby.

Na základe získaných údajov týmto sčítaním obyvateľstva možno konštatovať, že k 26. máju 2001 bol počet obyvateľov :

	Muži	Ženy	Spolu
Domadice	121	145	266

3.1.2. Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva obce Domadice odzrkadľuje štruktúru obyvateľstva na celom území Slovenskej republiky, ktorej charakteristickou črtou je zvyšovanie počtu obyvateľov v poproduktívnom veku.

	0 - 6		6 - 15		15 - 18		18 - 55		55 - 60		60 a viac		Spolu
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Domadice	6	7	17	17	6	2	49	47	9	13	37	59	266

3.1.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre rozvoj obce zásadný význam. Je dôležité aké vzdelanie má obyvateľstvo na danom území a je potrebné zosúladiť ponuku s dopytom, čo následne minimalizuje potrebu migrácie obyvateľstva za pracovnými príležitosťami do iných regiónov.

Na základe výsledkov posledného sčítania obyvateľstva k 26. máju 2001 bola vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Domadice nasledovná:

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	
Základné	133
Učňovské (bez maturity)	22
Stredné odborné (bez maturity)	16
Úplné stredné učňovské (s mat.)	23
Úplné stredné odborné (s mat.)	6
Úplné stredné všeobecné	3
Vyššie	1
Vysokoškolské bakalárske	2
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	6
Vysokoškolské doktorandské	1
Ostatní bez udania šk. vzdelania	0
Ostatní bez školského vzdelania	2
Deti do 16 rokov	51
Spolu	266

3.1.4. Prirodzený prírastok - migrácia obyvateľstva

Odražom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci je aj jeho prirodzený prírastok. Podobne ako na celom území Slovenskej republiky, tak aj u nás má klesajúci charakter. Nasledujúca tabuľka zobrazujú prirodzený prírastok, resp. úbytok ako aj migráciu obyvateľstva od roku 2000 po rok 2005:

Rok	Živonarodení	Prist'ahovaní	Zomrelí	Odst'ahovaní	Celkový prírastok (+) /úbytok (-)
2000	2	3	2	-	1
2001	4	2	3	1	2
2002	3	1	2	2	3
2003	1	2	2	2	2
2004	4	3	2	3	1
2005	3	2	4	2	2
2006	4	2	4	-	1

3.1.5. Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú človek väčšinou používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine či etnickej skupine. Nižšie uvedená tabuľka zobrazuje národnostnú štruktúru obyvateľstva podľa údajov zistených pri sčítaní obyvateľstva k 26 .máju 2001:

Národnosť	
slovenská	251
maďarská	12
rómska	
česká	3
moravská	
rusínska	
ukrajinská	
nemecká	
poľská	
ruská	
iná	
nezistená	
Spolu	266

3.1.6. Prírodné a klimatické podmienky

V období svojho vzniku sa osada dlhší čas formovala ako sídelný útvar ulicového typu, neskôr keď obec začala rásť, zmenil sa systém ulíc a obec sa formovala už ako skupinový cestný typ.

Z hľadiska funkčného ide o monofunkčný sídelný útvar zameraný na poľnohospodárske aktivity miestneho obyvateľstva. Obec má z kompozičného hľadiska dva hlavné referenčné uzly a dva podružné menej výrazné. Obec má svoju architektonickú dominantu - kostol - filiálny kostol obrátenia sv. Pavla. K jadrovej obci patria aj menšie zoskupenia hospodársko obytné dvory - Herceg, Litaš, Hronďin. V súčasnosti obývaný je len Hronďin v severovýchodnej časti k.ú.

Vlastná obec, ale aj osady má veľké vnútorné priestorové rezervy, ktoré táto dokumentácia postihuje a lokalizuje vo výkresovej časti. Výrazným nedostatkom urbánnej osnovy sídla je nedostatok Technickej infraštruktúry (T.I.). Preto jedným z hlavných cieľov konceptu ÚPN-SÚ bude návrh koncepčného riešenia objektov a línii T.I. Vlastná obec pôsobí čistým dojmom bez veľkých estetických závad, čo sa však nedá povedať o Hercegu a Litaši (osady), ktoré sú úplne vyrabované.

Obec nemá jasne vyformované jadro a v rozvalinách sa nachádza hospodársky dvor na severnom okraji obce. Erozívne svahy sú len zo strany konopiska. Stabilné sú ostatné okraje sídla a doslova ukážkový je biokoridor miestny, ktorý spája SV - okraj obce a lesný pás nad Babými horami.

Z hľadiska výrobných aktivít ide o monofunkčné sídlo s orientáciou na poľnohospodársku produkciu. Prevažná časť zamestnaných obyvateľov pracuje v miestnom roľníckom družstve, ktoré sa orientuje na živočíšnu a rastlinnú produkciu. V súčasnosti má družstvo vážne problémy, no v minulosti to bol silný podnik. Posledné oficiálne údaje pochádzajú z r. 2001 a uvádza sa, že tu bolo 45 zamestnaných obyvateľov, z toho 24 mužov a 21 žien.

Výrazným artiklom podniku je aj hrozno, ktoré sa dorába vo veľkých areálových vinohradoch, nachádzajú sa tu aj súkromné sady a vinice.

Časť družstevných budov na severnom okraji obce je zdevastovaná.

Naša obec z hľadiska formovania sa základnej makrokoncepce sídelných štruktúr Slovenskej republiky v smere vytvárania polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami sa nachádza vo vidieckom priestore v blízkosti rozvojových osí druhého stupňa a to POHRONSKEJ rozvojovej osi : Tlmače - Levice - Želiezovce - Štúrovo, JUŽNOSLOVENSKEJ rozvojovej osi : Nové Zámky - Želiezovce - Šahy - Veľký Krtíš - Lučenec v rámci tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

V oblasti podpory rozvoja sídelných centier, ktoré tvoria základné terciálne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre regionálny celok v rámci hierarchického systému patrí do špecifického rozvojového centra prvej skupiny, ktorú tvoria jej prvú podskupinu – LEVICE. Túto pozíciu hodno chápať ako súčasť rozvojového sídelného priestoru, v ktorom sa bude vytvárať funkčná komplexnosť levického ťažiska osídlenia so zohľadnením regionálnych súvislostí .

3.2. Ekonomika

3.2.1. Priemysel a služby

Z ekonomicky aktívneho obyvateľstva je najviac zamestnaných v priemyselnej výrobe, stavebníctve a službách. Výrazne menšia časť pracuje v poľnohospodárstve.

3.2.2. Zamestnanosť – nezamestnanosť

Vývoj celkového počtu uchádzačov o zamestnanie (UoZ) a miery nezamestnanosti (MN) z celkového počtu ekonomicky činného obyvateľstva:

	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.
Domadice	38	14,6	40	15,38	42	17,6	36	15,1	26	10,4	19	8,9

Z prezentovanej tabuľky je zrejmé, že miera nezamestnanosti dosiahla najvyššie hodnoty v rokoch 2003 a 2004 a odvtedy má klesajúci charakter. V záujme udržania tohto trendu je potrebné vytvárať vhodné a motivujúce podmienky pre potencionálnych zamestnávateľov, ako aj samozamestnávateľov – malých podnikateľov.

3.2.3. Štruktúra podnikateľských aktivít

Počet živnostníkov	Počet SHR	Slobodné povolania
4	3	0

3.3. Občianska vybavenosť

3.3.1. Technická infraštruktúra

3.3.1.1. Elektrická sieť

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z Nitrianskeho kraja, konkrétne z transformovne 110/22 kV.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje približnú dĺžku a počet prípojok v obci.

Dĺžka rozvodov (km)	Počet prípojok
7,8	242

Vzhľadom na vzrastajúci dopyt po elektrickej energii môžeme konštatovať, že dnešné rozvody nie sú postačujúce a bude potrebné ich posilniť a rozšíriť.

3.3.1.2. Rozvod plynu

V obci nie je riešený.

3.3.1.3. Telekomunikačná sieť

V obci je digitálna telefónna ústredňa, ktorá patrí do UTO Levice. Počet prípojok: 29.

Údaje o počte mobilných telefónov a pripojení na internetovú sieť nie sú dostupné.

Z dôvodu rozširovania informácií elektronickou formou je potrebné umožniť širokej verejnosti prístup k nim, čím sa vytvorí predpoklad pre lepšiu informovanosť o možnostiach zamestnania sa , o možnostiach vzdelávania a podnikania.

3.3.1.4. Dopravná sieť

Základným predpokladom rozvoja každého regiónu je jeho dostupnosť. Rozvoj dopravnej infraštruktúry ovplyvňuje jednak hospodársky rozvoj regiónu, ale aj spôsob života a životnú úroveň jeho obyvateľov.

Cestná

Existujúce analýzy Slovenskej správy ciest konštatujú u ciest II. a III. triedy nevyhovujúci stavebný stav u 10-20% vozoviek. Tento alarmujúci stav je spôsobený oneskorením cyklickej obnovy vozoviek. Týka sa to aj našej obce, cez ktorú prechádza štátna cesta II. triedy Santovka – Žemberovce – Pukanec.

Letecká

Asi 60 km od obce leží letisko v Nitre. Je zaradené do kategórie letísk regionálneho významu.

3.3.2. Sociálna infraštruktúra

Sociálne služby v Leviciach zabezpečujú celodennú starostlivosť pre deti od 0 do 25 rokov. Domova dôchodcov a DSS Domadice zabezpečuje celodennú starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku. Domov sociálnych služieb s kapacitou miest 38 zabezpečuje denný, týždenný a celoročný pobyt a komplexnú starostlivosť. Naším občanom zabezpečuje stravovanie, je v správe VÚC NSK.

3.3.3. Zdravotnícka infraštruktúra

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje Nemocnica s poliklinikou v Leviciach, neštátni lekári prvého kontaktu a štátne a neštátne špecializované ambulancie.

Nemocnica s poliklinikou v Leviciach poskytuje zdravotnú starostlivosť pre spádovú oblasť okresu Levice o počte cca 170 000 obyvateľov. Prevádzkuje lôžkové oddelenia a to:

- chirurgické oddelenie
- interné oddelenie
- detské oddelenie
- gynekologicko-pôrodné oddelenie

a nasledovné nelôžkové oddelenia:

- rádiodiagnostické
- fyziatricko-rehabilitačné
- klinická biochémia (prevádzkované neštátnym subjektom)

Zabezpečuje tiež oblasť záchranej zdravotnej služby, ktorá patrí do spádovej oblasti okresu.

Ambulancie neštátnych lekárov poskytujú zdravotnícke služby v oblasti všeobecného lekárstva, pediatrie, stomatológie, gynekológie, neurológie, psychiatrie, logopédie, oftalmológie, imunológie a alergológie a iné.

3.3.4. Bývanie

Bývanie je uznané ako základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti.

Problém bývania vytvára záväzok pre verejné subjekty (štát, obce), aby sa angažovali pri jeho riešení. Sú vrstvy obyvateľstva, ktoré vzhľadom na charakter bytu ako tovaru, nie sú schopné si samy obstaráť adekvátne bývanie. Zasahovanie štátu do problematiky bývania, jeho štruktúrovaná podpora jednotlivých skupín populácie, sa rieši prijatím a uplatňovaním bytovej politiky.

Úroveň bývania výrazne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Súčasná bytová výstavba je nedostatočná, čo negatívne vplýva na prirodzenú reprodukciu populácie a obmedzuje mobilitu obyvateľstva.

Je potrebné sa zamerať a postupne odstraňovať zanedbanosť existujúceho bytového fondu, podporiť opravy a rekonštrukcie bytov, pripraviť pozemky na výstavbu rodinných domov.

V súčasnosti prebieha výstavba bytových domov, ktoré sú financované zo ŠFRB, Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny a z vlastných zdrojov obce. Predpokladaný termín ukončenia výstavby je naplánovaný na máj 2008. Ide o 1 bytovú jednotku, a to:

- 6 b. j. – 6 x trojizbový byt

Nasledovná tabuľka zobrazuje domový a bytový fond:

Domový a bytový fond	
Domy spolu	129
Trvale obývané domy	79
- z toho: rodinné domy	78
Neobývané domy	49
Byty spolu	136
Trvale obývané byty	86
- z toho: v rod. domoch	81
Neobývané byty	50

3.4. Vzdelanie, kultúra a šport

3.4.1. Školské zariadenia

V obci sa nenachádzajú. Deti navštevujú MŠ v Santovke, ZŠ v Santovke, v Leviciach alebo v Demandiciach.

Stredné školy sídlia v Leviciach a Šahách. Okresný význam má Gymnázium v Leviciach, ide v prvom rade o prípravu na vysokoškolské štúdium. Obchodná akadémia v Leviciach pripravuje študentov zo všeobecnej ekonómie a rôznych odborov obchodného marketingu.

3.4.2. Mimoškolské zariadenia

V obci sa nenachádzajú.

3.4.3. Kultúrne zariadenia a podujatia

Významným kultúrnym zariadením v obci je kultúrny dom. Dôležitú funkciu v obci plní obecná knižnica.

Významným kultúrnym zariadením v okresnom meste Levice je kino JUNIOR.

V Leviciach sídli Tekovské múzeum. Pod jeho správu patria aj skalné obydlia v susedných Brhlovciach.

Z hľadiska tradičnej materiálnej a duchovnej kultúry Domadice patria k Hontu. Svojím krojom, ktorý sa už u nás dávnejšie nenosí a prežívajú iba ojedinelé odevné súčiastky u starších ľudí, sa obec zaraďuje k tzv. prvému (žemberovskému) variantu hontianskeho kroja. Zvyky a obyčaje, spojené s významnými životnými medzníkmi človeka i s pracovným a cirkevným rokom, tak ako ich opísal správca školy Anton Petrek pre knihu „Pramene“, už úplne ustúpili súčasnému životnému štýlu.

Pokusom udržať putá s minulosťou je činnosť Divadelného ochotníckeho súboru, ktorý nadväzuje na dlhoročnú tradíciu miestnych ochotníkov zo začiatku dvadsiatych rokov 20. stor. a uvádza doma i v širokom okolí hry slovenských dramatikov, prevažne z ľudového prostredia.

3.4.4. Kultúrne pamiatky

V Domadiciach si môže návštevník pozrieť neskorobarokový kostol z roku 1779, jednolodie s presbytériom so štvorcovým pôdorysom, pristavanou sakristiou a vstavanou vežou z roku 1950. Presbytérium a loď sú zaklenuté "českými" klenbami. Výmalba kostola je z roku 1997 od Dr. Petra Čambala. Zrenovovaný hlavný oltár je neobarokový, z druhej polovice 19. storočia s predstavanou menzou a barokovým závesným oltárnym obrazom "Obrátenie svätého Pavla apoštola". Organ je neoklasicistický od organára J. Angstera z Pešti z druhej polovice 19. storočia, reliéfna krížová cesta pochádza z Banskej Štiavnice z roku 1950. Pred kostolom je kamenná socha sv. Floriána. V obci sú umiestnené sochy Panny Márie (z 20. storočia), sv. Jána Nepomuckého (1889) a prístenná klasicistická kaplnka Svätého kríža z polovice 19. storočia. Je v nej umiestnená socha Sedembolestnej Panny Márie, ľudová kamenárska práca. Za zmienku stojí ešte klasicistický kríž z roku 1804 na miestnom cintoríne.

3.4.5. Šport

Územie obce je ideálnym miestom pre pestovanie rôznych druhov športu. V južnej časti obce treba udržiavať v súlade s ÚPN športovo-rekreačný priestor. Je potrebné ho dopĺňať aj ostatnými frekventovanými ihriskami a tenisovými dvorcami ako multifunkčný priestor i s vybudovaním cyklotrasy podľa dopravného výkresu ÚPN.

3.5. Životné prostredie

„Životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov, vrátane človeka, a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú: ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.“

Medzi hlavné ciele v oblasti regionálnej ochrany životného prostredia patria opatrenia na jeho ochranu a tvorbu, na obmedzenie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie, na podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov a na zlepšenie technickej infraštruktúry.

3.5.1. Starostlivosť o územie

Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územné plánovanie sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určuje zásady a vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Obec má spracovaný vlastný územný plán, na ktorý naväzuje tento PHSR.

3.5.2. Starostlivosť o vodu

Starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

3.5.2.1. Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Obec nemá vybudovaný obecný vodovod. Obyvatelia používajú vodu z domových studní, ktoré zväčša nevyhovujú príslušnej STN. V súlade s ÚPN sa uvažuje vybudovať prírodné vodovodné potrubie z vodojemu Kalinčiakovo.

3.5.2.2. Odkanalizovanie

Vzhľadom na zvýšené požiadavky na ochranu životného prostredia sa úloha odkanalizovania považuje za veľmi dôležitú. Podľa ÚPN obec má byť odkanalizovaná na spoločnú ČOV Santovka.

3.5.3. Starostlivosť o lesy a pôdu

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o les je zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa tohto zákona sú lesy jedným z najväčších bohatstiev našej vlasti, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj drevnej hmoty pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľstvo.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje zloženie pôdneho fondu v ha:

Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha	Ostatné plochy
1057,8672	234,1882	4,2889	25,8528	39,5386

3.5.4. Ochrana prírody

Základným právnym predpisom na ochranu prírody je zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vo východnej časti k.ú. obce sa nachádza rozsiahle nadregionálne biocentrum, ktoré sa rozkladá až po provinciálne biocentrum Štiavnické vrchy.

Ako interakčný prvok je navrhovaný lesík Dobogov – Kilbaňa: prevažne listnaté dreviny – dub, javor poľný, agát, ktoré sa nachádzajú na južnom okraji k.ú. obce.

Ďalej je navrhovaný biokoridor, ktorý má prepájať biocentrum vo východnej časti k.ú. s biocentrom Horná hora cez navrhované biocentrum Rárov.

Lokálny biokoridor sa nachádza pozdĺž vodného toku Domadického potoka. ÚPN počíta s vytvorením zelených líní – biokoridorov miestneho významu pozdĺž poľných ciest v smere Domadice – Kilbaňa, Domadice – vinice nad obcou, Domadice – Kratiny, Domadice – Gastanova studňa.

3.5.5. Ochrana ovzdušia

Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

V regionálnom meradle sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov, oxid siričitý, oxidy dusíka, uhlíkovodíky, ťažké kovy. Doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené do vzdialenosti niekoľko tisíc km od zdroja.

Z ekologického a environmentálneho hľadiska situácia v regióne závisí od druhu a intenzity ekonomických aktivít a od štruktúry, intenzity a charakteru osídlenia.

Vývojový trend emisií základných znečisťujúcich látok je klesajúci, ako dôsledok sprísňujúcej sa legislatívy.

3.6. Poľnohospodárstvo, lesníctvo a poľovníctvo

3.6.1. Poľnohospodárstvo

Nízka, dokonca záporná rentabilita, keď nákupné ceny nepokrývajú vynaložené náklady pri produkcii kľúčových produktov rastlinnej a živočíšnej výroby, spôsobujú nedostatočnú tvorbu vlastných finančných zdrojov na reprodukciu základných prostriedkov, inováciu technologických liniek a obnovu zastaralého, opotrebovaného mechanizačno-dopravného parku. Výrazná podkapitalizácia odvetvia prvovýroby zužuje priestor pre nástup uplatnenia najnovších poznatkov v oblasti intenzifikácie rastlinnej výroby.

3.6.2. Lesníctvo

Lesné pozemky tvoria 234,18 ha, čo predstavuje 17,2 % nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu. Spravujú ich – ŠL, OLZ Levice a vlastníci lesov.

3.6.3. Poľovníctvo

Sú tu vytvorené podmienky na poľovanie na vysokú zver ako srna, jeleň, diviak, ale aj na bažanty a jarabice. Tiež je možné organizovať športovo-rekreačné akcie.

Poľovný revír je uznaný Lesným úradom Levice o výmere 4155,8 ha. Pôsobí v ňom PZ Biely kameň.

4. SWOT analýza a priority a opatrenia

4.1. Obec Domadice

Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha • Dobrá dopravná dostupnosť • Prírodné a kultúrne bohatstvo • Tradičné remeslá • Vhodné podmienky pre rozvoj agrotistiky a vidieckeho turizmu • Dostatok a dostupnosť vzdelávacích zariadení • Dobrá dostupnosť k poskytovateľom zdravotníckej starostlivosti • Dostatok voľnej a lacnej pracovnej sily • Realizovanie verejnoprospešných prác pre udržanie pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných • Dobrá prístupnosť k pevným telefónnym linkám • Dobré pokrytie rozhlasovým, televíznym signálom a signálom mobilných operátorov	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> • Vysoká opotrebovanosť miestnych komunikácií • Nedoriešené otázky ŽP – skládky, triedenie odpadu, likvidácia bioodpadu • Chýbajúci verejný vodovod • Slabo vybudovaná infraštruktúra a služby pre cestovný ruch • Vysoká miera nezamestnanosti • Nízka ponuka pracovných príležitostí, nedostatok pracovných príležitostí • Nízka vzdelanostná úroveň nezamestnaných obyvateľov • Chýbajúca verejná kanalizácia • Nízka úroveň informatizácie a využitia IKT (informačno-komunikačných technológií) • Nedostatok vstupného a rozvojového kapitálu pre stabilizáciu a rozvoj firiem • Nedostatočné podporné mechanizmy pre rozvoj malého a stredného podnikania • Vysoká odvodová záťažnosť zamestnávateľov
Príležitosti <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšujúci sa záujem o ekoturistiku • Efektívne využívanie finančných prostriedkov z EÚ na financovanie priorít obce • Spolupráca partnerstiev vytváraných v rámci NSK k zabezpečeniu prepojenia vzdelávania a potrieb trhu práce • Zriadenie TIK a ekochodníkov – cyklotrás pre CR	Ohrozenia <ul style="list-style-type: none"> • Nepriaznivý demografický vývoj • Nestabilná a nedokonalá legislatíva • Nedostatok verejných financií na dobudovanie a rekonštrukciu technickej infraštruktúry • Nedobudovanie cestnej komunikácie • Nízke právne a spoločenské povedomie obyvateľov • Cena energií - potenciálna energetická kríza • Sociálny systém, ktorý nemotivuje zamestnať sa • Slabá podpora podnikania a samozamestnania nezamestnaných (slabo dopracovaný systém podpory)

Vízia: Obec Domadice bude dynamicky a všestranne sa rozvíjajúcou obcou, kde budú žiť spokojní ľudia v čistom životnom prostredí s dostatočným vzdelaním, ktoré im umožní uplatniť sa na trhu práce

Prioritná os 1. : Podpora hospodárskeho rozvoja obce

Opatrenie 1.1. : Podpora rozvoja malého a stredného podnikania

Opatrenie 1.2. : Podpora a rekonštrukcia infraštruktúry služieb

Prioritná os 2. : Rozvoj a obnova obce

Opatrenie 2.1. : Rozvoj lokálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.2. : Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.3.: Rozvoj školskej infraštruktúry

Opatrenie 2.4 : Rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Opatrenie 2.5.: Rozvoj športovej infraštruktúry

Prioritná os 3. : Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry

Opatrenie 3.1 : Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia.

Opatrenie 3.2 : Protipovodňové opatrenia.

Prioritná os 4. : Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

Opatrenie 4.1. : Podpora celoživotného vzdelávania

Opatrenie 4.2.: Budovanie informačnej spoločnosti

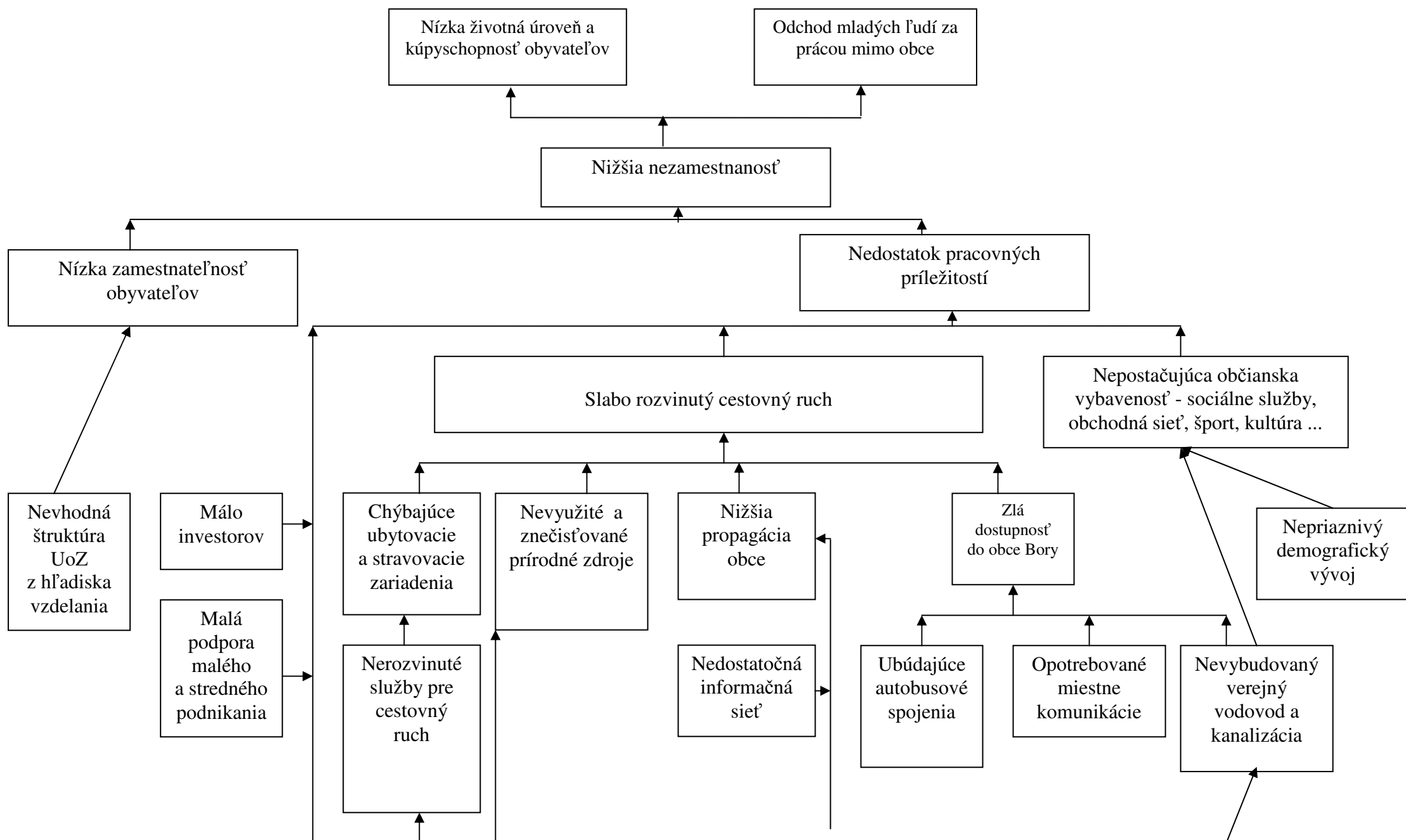
5. Problémová analýza

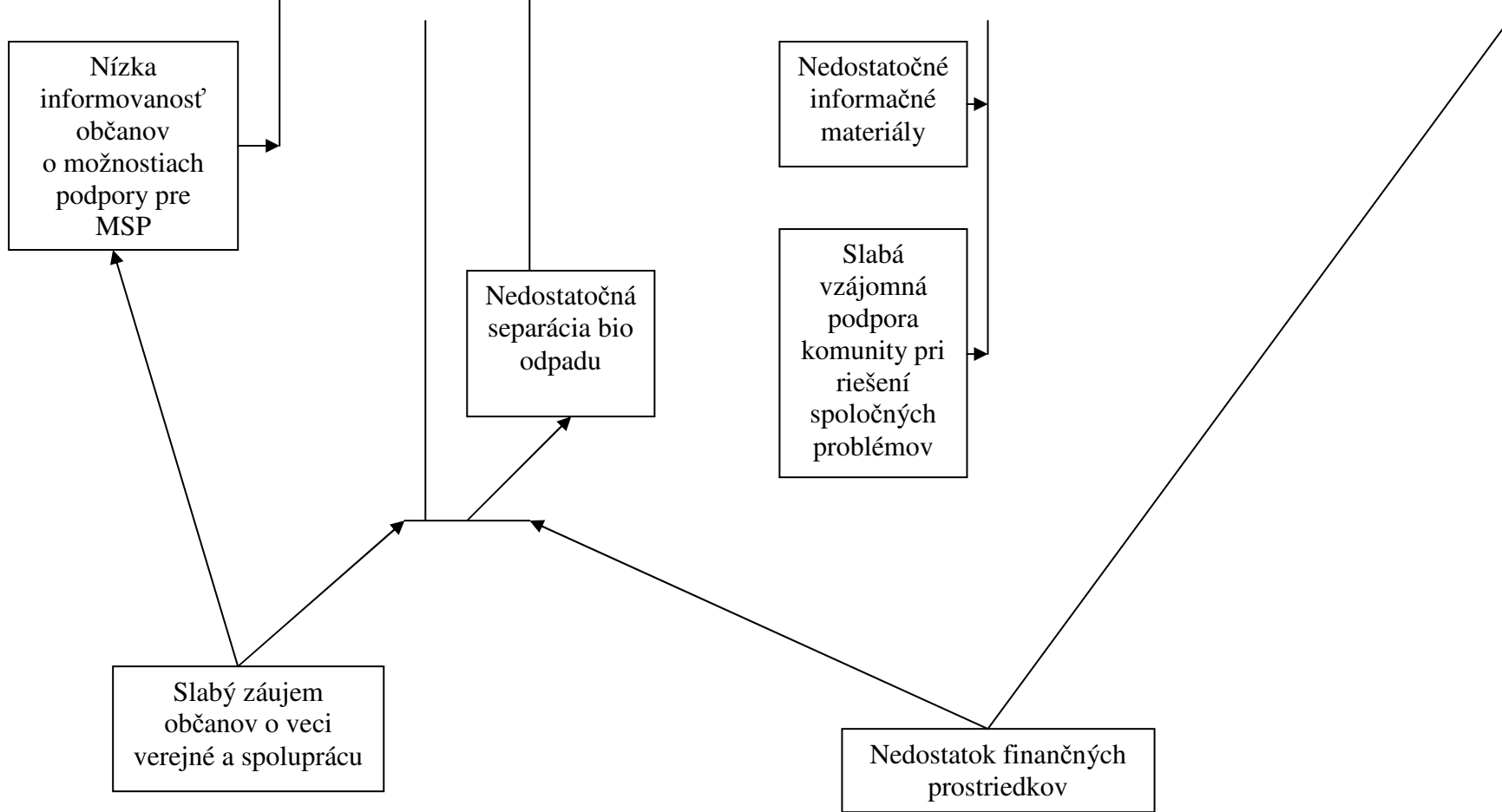
Na pracovnom stretnutí poslancov OZ metódou brainstormingu pomenovali problémy, ktoré považujú za prioritné a ktoré majú za následok stagnáciu rozvoja obce.

Zo zozbieraných problémov bola spracovaná problémová analýza a vytvorený strom problémov.

6. Strom problémov

7. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

7.1. Kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce:

- **nedostatok finančných zdrojov** - obec musí vytvoriť podmienky pre vstup investorov a pre rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v obci musí pripraviť potrebnú infraštruktúru (napr. výstavba infraštruktúry cestovného ruchu, rozšírenie a zvýšenie kvality ponúkaných služieb),
- **nevyhovujúci technický stav lokálnej infraštruktúry** - miestne komunikácie v zlom technickom stave, zastarané verejné osvetlenie, chýbajúce vybudovanie obecného vodovodu a splaškovej kanalizácie v obci, rozhlas
- **nízky stupeň kvalifikačnej mobility pracovnej sily** - hlavne občania marginalizovaných skupín obyvateľstva - občania s nízkym stupňom vzdelania,
- **nedostatočná previazanosť medzi vzdelávacou sústavou a potrebami moderného trhu práce** - koordinácia spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.
- **nízky podiel a kvalita služieb poskytovaných obyvateľom a návštevníkom obce,**

7.2 Hlavné faktory rozvoja

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce:

- **budovať pozitívny imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov,**
- **zvýšiť príťažlivosť obce** - úpravou centra obce, verejnej zelene, osadením drobnej architektúry, aj pri studničke
- **zlepšiť technickú infraštruktúru** - rekonštrukcia miestnych komunikácií, budovanie chodníkov, rekonštrukcia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu
- **zlepšiť školskú infraštruktúru** - postupná rekonštrukcia ihrísk a športovísk,
- **podporovať rozvoj individuálnej bytovej výstavby** - čo podporí prílev mladých ľudí z blízkyh miest do obce,
- **zlepšiť podnikateľské prostredie** - prílev súkromných investícií,
- **zvýšiť ponuku služieb** - rozvíjaním dosiahnutých úspechov a vytváraním podmienok pre rozvoj aktivít malých a stredných podnikateľov, ale aj veľkých investorov, zabezpečiť vytváranie nových pracovných miest, čím sa zvýši zamestnanosť obyvateľov obce,
- **vytvárať podmienky na realizáciu ďalšieho a celoživotného vzdelávania** - využiť možnosti vzdelávania pre občanov s nízkym stupňom vzdelanosti prostredníctvom vzdelávacích programov zo štrukturálnych fondov Európskej únie a rekvalifikačných kurzov v spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny,
- **využívať informačné technológie a nové komunikačné systémy** - pre zlepšenie propagácie obce a ponuky produktov cestovného ruchu,
- **rozvíjať kvalitné sociálne služby** - podľa aktuálnych potrieb občanov obce,
- **podporovať kultúrne a športové aktivity v obci,**
- **zvyšovať environmentálne povedomie občanov obce** - informácie o spracovaní bio odpadu, t.j. kompostovanie,

- **dobudovať chýbajúce protipovodňové opatrenia** - rigoly pozdĺž miestnych komunikácií pre odvedenie povrchových vôd, úprava brehov Domadického potoka,
- **využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie** - na realizáciu investičných a neinvestičných projektov,
- **podporovať činnosť miestnych iniciatív, mimovládnej organizácie, občianskych združení a rozvíjanie partnerstiev.**

8. Finančná analýza

Prehľad majetku a zdrojov

Dlhodobý majetok obce je od roku 2005 stabilný, predstavujú ho najmä budovy a ostatný dlhodobý finančný majetok. Obežný finančný majetok tvoria bežné účty, takže peniaze sú vysoko likvidné. Ich zníženie v roku 2006 odráža zvýšené požiadavky na finančné zdroje v dôsledku investičných projektov financovaných z rozpočtu obce.

Štruktúra majetku (v tis. Sk)

	2004	2005	2006
Neobežný majetok	2 458	2 408	2 451
Dlh. nehm. majetok	2	0	0
Dlh. hmot. majetok	902	854	897
Dlh. fin. majetok	1 554	1 554	1 554
Obežný majetok	2 126	1 830	2 108
Zásoby	5	9	0
Pohľadávky	489	287	224
Finančný majetok	1 632	1 534	1 884
Aktíva spolu	4 584	4 238	4 559

Viac ako 95% zdrojov obce je viazaných v dlhodobom majetku, čo jej nedáva veľký priestor na investičnú aktivitu. Znižujúci sa hospodársky výsledok vypovedá o lepšom využívaní zdrojov zo štátneho rozpočtu a o presnejšom plánovaní. Cudzie zdroje predstavujú najmä krátkodobé záväzky.

Rozloženie zdrojov (v tis. Sk)

	2004	2005	2006
Vlastné zdroje	4 536	4 183	4 347
Fondy	2 463	2 417	2 458
Majetkové fondy	2 463	2 417	2 451
Finančné fondy	0	0	7
Výsledok hosp.	2 073	1 766	1 889
Cudzie zdroje	48	55	212
Rezervy	0	0	0
Dlhodobé záväzky	0	0	1
Krátkodobé záväzky	48	55	211
Pasíva spolu	4 584	4 238	4 559

Prehľad pohľadávok a záväzkov

Obec má pohľadávky daňové voči daňovníkom, na dani z nehnuteľnosti a miestnych poplatkoch. Záväzky obce sú krátkodobého charakteru, a to najmä voči zamestnancom vo forme miezd a inštitúciám sociálneho a zdravotného poistenia za december predchádzajúceho kalendárneho roka, ktoré boli vyrovnané.

Plnenie rozpočtovaných výdavkov v tis. Sk

Výdavky	2003	2004	2005	2006
plnenie bežného rozpočtu	88%	78,3%	101,9%	10,0%
schválený upravený	1 285	1 410	1 438	1 575
skutočnosť	1 131	1 104	1 466	1 575
plnenie kapitálového rozpočtu	66,5%	5,2%	0%	19,6%
schválený upravený	215	76	1 584	1 481
skutočnosť	143	4	0	291

Ukazovatele

Likvidita ako pomer peňazí a pohľadávok ku krátkodobým cudzím zdrojom dosiahla v rokoch 2004 a 2005 relatívne vysoké hodnoty, čo značí prebytok okamžitých finančných prostriedkov. Hodnota z roku 2006 je ideálna, lebo dostupné finančné prostriedky stačia na úhradu záväzkov.

9. Syntetická časť

9.1 Rozvojová stratégia

9.1.1 Ciele a priority

Obec Domadice pri výkone samosprávy podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení zabezpečuje najmä:

- úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, stanovuje osobitné predpisy, vydáva súhlasy, záväzné stanoviská, stanoviská alebo vyjadrenia k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzok na území obce, vydáva záväzné stanoviská v investičnej činnosti v obci,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení,
- zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- vytvára a chráni zdravý životný spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj vytvára podmienky na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, kultúry, osvetovej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti, telesnej kultúry a športu,
- obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri vytváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu.

Na základe analýzy súčasného stavu obce, analýzy realizovaných projektov, SWOT analýzy, určených hlavných faktorov rozvoja a na základe hlavných funkcií, ktoré plní samosprávna obec, **globálnym cieľom** Programu hospodárskeho a sociálnej rozvoja obce je, aby sa obec rozvíjala tak, aby vytvárala imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov, v súlade s ochranou životného prostredia, pri udržateľnom využívaní kultúrneho, historického a prírodného dedičstva obce.

Dosiahnutie globálneho cieľa obec zabezpečí realizáciou **špecifických cieľov**:

1. vytvorením podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania (najmä v oblasti cestovného ruchu) využívaním prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce,
2. zlepšením stavu obecného majetku budovaním a rekonštrukciou miestnej infraštruktúry,
3. zlepšovaním životného prostredia,
4. prípravou kvalifikovaných ľudských zdrojov v súlade s potrebami podnikateľskej praxe v regióne,

Hlavnými prioritami pre rozvoj obce v rokoch 2008 - 2013 sú:

Priorita č. 1: Podpora hospodárskeho rozvoja obce

Priorita sa zameriava na podporu kontinuálneho, konkurencieschopného, trvalo udržateľného ekonomického rozvoja a rozvoja cestovného ruchu s dôrazom na vysokú kvalitu poskytovaných služieb pri využití prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce.

Priorita č. 2: Rozvoj a obnova obce

Priorita sa zameriava

- na vytvorenie takej infraštruktúry, ktorá umožní zapojenie obce do vyššieho regiónu (kraja) a Európskej únie, dosiahnutie moderných štandardov a trvalo udržateľný rozvoj s minimálnou ekologickou záťažou,

- na podporu trvalo udržateľného ekonomického a sociálneho rozvoja obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality školstva, sociálnych služieb, kultúry a športu, resp. kvality infraštruktúry podporujúcej tieto špecifické oblasti.

Priorita č. 3: Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry

Priorita sa zameriava predovšetkým na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva, realizáciu opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, ako aj zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia obce so zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

Priorita č. 4: Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

Cieľom priority je na základe ďalšieho vzdelávania obyvateľov obce zvýšiť ich uplatnenie na modernom domácom a zahraničnom trhu práce ponukou kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sily, ktorá má požadované odborné vedomosti a zručnosti, podporené počítačovou gramotnosťou, čo bude mať vplyv na zníženie nezamestnanosti v obci.

Stanovené priority sú v súlade s prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja.

9.1.2 Opatrenia a aktivity

Priorita č. 1: Podpora hospodárskeho rozvoja obce

V rámci Priority č. 1 budú podporované dve opatrenia:

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja malého a stredného podnikania

Opatrenie 1.2: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry služieb

Pre realizáciu danej priority je potrebná finančná podpora približne vo výške 1,0 mil. Sk. Výsledkom podpory by malo byť vytvorenie 10 nových pracovných miest.

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja malého a stredného podnikania

Cieľom opatrenia je vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov, pre slovenských a zahraničných investorov v priemyselnej výrobe a v cestovnom ruchu, čo priamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v obci.

Príjemcami pomoci budú obec, malí a strední podnikatelia, živnostníci a občania obce, pre ktorých sa na základe vytvorených nových prevádzok vytvoria nové pracovné príležitosti. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 0,5 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.1 bude obec a súkromní podnikatelia.

Aktivita:

- podpora zariadenia Turisticko – informačnej kancelárie s IKT
- podpora rozvoja cestovného ruchu (ekotrasy, pešie a cyklo)

Odporúčané projektové zámery:

* **Rekonštrukcia starého obecného domu** - umožní poskytovanie informačných a poradenských služieb v adekvátnych priestoroch, čo bude mať vplyv aj na kvalitu života obyvateľov v obci (internetové pracovisko, Klub mladých a Klub dôchodcov), keď sa vytvoria priestory.

Opatrenie 1.2: Podpora budovania a rekonštrukcia infraštruktúry

Cieľom opatrenia je umožniť verejného sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu, čo nepriamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v oblasti služieb.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá svojimi aktivitami, pri využití prírodného a kultúrneho potenciálu obce, vytvorí podmienky pre rozvoj služieb, na základe čoho sa zlepšia služby poskytované podnikateľmi a vytvoria sa nové pracovné príležitosti v oblasti služieb. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 0,5 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 1.2 bude obec a súkromní podnikatelia.

Aktivita:

- rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

Odporúčané projektové zámery:

* **Zriadenie turistického informačného centra**, ktoré sa bude starať o propagáciu obce a rôznych kultúrnych a turistických atrakcií tlačou propagačných letákov, bude vytvárať produkty cestovného ruchu a bude predávať služby cestovného ruchu v obci v regionálnom a nadregionálnom kontexte cez mikroregión - Biely kameň.

* **Dobudovanie športového areálu** ďalšími atrakciami ako napr. detská lezecká stena, preliezačky, hojdačky, pieskovisko, stánok s občerstvením, klubovňa, tenis, volejbal.

* **Úprava zelene v rôznych častiach obce** doplnená o prvky drobnej architektúry, čo dotvorí celkový ráz obce.

* Dobudovanie cyklistických trás a náučných chodníkov

* Dobudovanie systému priestorovej orientácie v obci, čo zlepší orientáciu návštevníkov v obci pri návšteve jednotlivých kultúrnych a prírodných atrakcií v obci a okolí.

Priorita č. 2: Rozvoj a obnova obce

V rámci Priority č. 2 bude podporovaných päť opatrení:

Opatrenie 2.1: Rozvoj lokálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.2: Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.3: Rozvoj školskej infraštruktúry

Opatrenie 2.4: Rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Opatrenie 2.5: Rozvoj športovej infraštruktúry

Pre realizáciu opatrení danej priority je potrebná finančná podpora približne vo výške 41,5 mil. Sk. Výsledkom podpory by malo byť zlepšenie stavu obecného majetku a miestnej infraštruktúry.

Opatrenie 2.1: Rozvoj lokálnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je prostredníctvom rozvoja lokálnej infraštruktúry zvýšiť príťažlivosť obce pre jej obyvateľov a návštevníkov, čím sa zlepšia životné podmienky a zvýši sa kvalita života obyvateľov v obci.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu miestnej infraštruktúry. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 5,0 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 2.1 bude obec.

Aktivity:

- Vybudovanie vodovodu a kanalizácie
- Rekonštrukcia a budovanie technickej infraštruktúry v obci
- Dobudovanie inžinierskych sietí
- Dobudovanie objektov pre poskytovanie služieb samosprávy

Odporúčané projektové zámery:

* **Vybudovanie obecného vodovodu a kanalizácie odpadových vôd a napojenie na čističku odpadových vôd** zlepši kvalitu bývania obyvateľom obce.

* **Komplexná rekonštrukcia centrálnej časti obce** prispeje k zlepšeniu celkového vzhľadu a príťažlivosti obce (chodníky, verejná zeleň, parkovacie plochy, drobná architektúra).

* **Rekonštrukcia miestnych komunikácií** zvýši bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky v obci a zlepši celkový vzhľad obce za podmienok neustáleho znižovania negatívnych dopadov dopravy na životné prostredie.

* **Dobudovanie chýbajúcich chodníkov** zvýši bezpečnosť občanov a návštevníkov obce.

* **Rekonštrukcia autobusových zastávok s nástupnými a prístupovými plochami** zlepši kultúru cestovania a zvýši bezpečnosť cestujúcich.

* **Rekonštrukcia verejného osvetlenia** prispeje k zvýšeniu bezpečnosti pohybu občanov a návštevníkov v obci vo večerných hodinách.

* **Modernizácia miestneho rozhlasu** prispeje k skvalitneniu informovanosti verejnosti

* **Vybudovanie parkovacích plôch pre občiansku vybavenosť**

* **Vybudovanie všetkých inžinierskych sietí pre individuálnu bytovú výstavbu a výstavbu bytových domov** - nové bytové možnosti zabránia odlivu mladých ľudí do

miest zabezpečí prílev ľudí do obce, ktorí uprednostňujú bývanie v zdravšom vidieckom prostredí.

Opatrenie 2.2: Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je cez rozvoj sociálnej infraštruktúry poskytnúť prestárnutým občanom obce kvalitné služby v období, keď sú odkázaní na pomoc druhých.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti sociálnej infraštruktúry, čo vytvorí podmienky pre zabezpečenie pomoci odkázaným občanom. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 1,0 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 2.2 bude obe.

Aktivity:

- budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry zriadením priestoru sociálnych služieb

Odporúčané projektové zámery:

* Rekonštrukcia miestnosti budovy starého KD na objekt poskytujúci sociálne služby komplexnou rekonštrukciou miestnosti vytvoriť dôstojné priestory pre odkázaných obyvateľov obce resp. situáciu riešiť cez Domov dôchodcov VÚC NSK.

Opatrenie 2.3: Rozvoj školskej infraštruktúry

Keďže deti navštevujú MŠ v Santovke resp. ZŠ v obvode Levice a Demandice tak sa zamerať na pomoc rodičom pri preprave detí v súlade s možnosťami rozpočtu obce.

Opatrenie 2.4: Rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je cez rozvoj kultúrnej infraštruktúry zabezpečiť zachovanie ľudových tradícií, remesiel a kultúrneho dedičstva.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti kultúrnej infraštruktúry, čo umožní ďalší rozvoj umeleckých súborov v obci. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 1,0 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 2.4 bude obec.

Aktivity:

- budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry rekonštrukciou a modernizáciou kultúrneho zariadenia

Odporúčané projektové zámery:

* Rekonštrukcia Kultúrneho domu - rekonštrukcia vnútorného vybavenia (kuchyne) zabezpečí, že sa v tomto kultúrnom stánku budú organizovať rôzne kultúrne vystúpenia a spoločenské akcie celooobecného významu (zateplenie javiska, elektrické rozvody a svetelný park).

Opatrenie 2.5: Rozvoj športovej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je cez rozvoj športovej infraštruktúry zabezpečiť aktívne trávenie voľného času deťom a mládeži a ostatným občanom obce zabezpečiť možnosť športového vyžitia po práci.

Príjemcom pomoci bude obec, ktorá realizáciou opatrenia prispeje k zlepšeniu stavu obecného majetku v oblasti športovej infraštruktúry a vytvorí športové podmienky pre všetky vekové kategórie obyvateľov obce. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 5,0 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 2.5 bude obec.

Aktivity:

- budovanie a rozvoj športovej infraštruktúry

Odporúčané projektové zámery:

* **Rekonštrukcia ihriska** – úprava vstupných priestorov, zázemie ihriska – zatekanie, oplatenie a vybudovanie ihriska pre loptové hry a tenis vytvorí z ihriska všesportový obecný areál.

* **Dobudovanie ihriska pre deti predškolského veku** umožní mamičkám na materských dovolenkách bezpečnú hru s deťmi v predškolskom veku.

Priorita č. 3: Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry

V rámci Priority č. 3 budú podporované dve opatrenia:

Opatrenie 3.1: Ochrana , zlepšenie a obnova životného prostredia

Opatrenie 3.2: Protipovodňové opatrenia

Pre realizáciu danej priority je potrebná finančná podpora približne vo výške 4,0 mil. Sk. Výsledkom podpory by malo byť zavedenie kompostovania a protipovodňových opatrení.

Opatrenie 3.1: Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia

Cieľom opatrenia je naplánovanými aktivitami dosiahnuť ozdravenie životného prostredia, lepší estetický vzhľad obce rekultiváciou plôch verejnej zelene a hospodárnejšie nakladanie s odpadmi.

Príjemcami pomoci bude obec a podnikateľský subjekt, ktorí na základe realizácie jednotlivých aktivít opatrenia zlepšia životné podmienky obyvateľov obce. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 2,0 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 3.1 bude obec a podnikateľský subjekt.

Aktivity:

- zavedenie zberu a zhodnocovanie bioodpadu
- ochrana verejnej zelene
- ochrana životného prostredia proti vplyvom výrobných prevádzok

Odporúčané projektové zámery:

* **Vybudovanie obecnej kompostárne, resp. vzdelávaním občanov v oblasti domáceho kompostovania** sa zmenší obsah tuhého komunálneho odpadu vyvázaného na verejnú skládku.

* **Rekultivovanie plôch verejnej zelene a neudržiavané verejné priestranstvá** - vytváranie pásov zelene pozdĺž komunikácií, malých parčíkov s drobnou architektúrou.

* **Vysadenie pásma izolačnej zelene proti hluku**

Opatrenie 3.2: Protipovodňové opatrenia

Cieľom opatrenia je preventívnymi aktivitami zabrániť možným povodňam v obci.

Príjemcami pomoci bude obec, ktorá na základe realizácie jednotlivých aktivít urobí preventívne protipovodňové opatrenia, čím ochráni obyvateľov obce pred živelnými pohromami. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 2,0 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 3.2 bude obec.

Aktivity:

- opatrenia súvisiace s ochranou proti povodňam

Odporúčané projektové zámery:

* **Vyčistenie a doplnenie brehového porastu obecných potokov**, aby sa zabránilo záplavám v čase privalových dažďov podľa projektu Úprava profilu Domadického potoka.

* **Rekonštrukcia a dobudovanie dažďovej kanalizácie** pre odvádzanie povrchových vôd - rigoly pozdĺž miestnych komunikácií

Priorita č. 4: Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

V rámci Priority č. 4 budú podporované dve opatrenia:

Opatrenie 4.1: Podpora celoživotného vzdelávania

Opatrenie 4.2: Budovanie informačnej spoločnosti

Pre realizáciu danej priority je potrebná finančná podpora približne vo výške 1,0 mil. Sk. Výsledkom podpory by malo byť zapojenie 20 ľudí do pracovného procesu na základe účasti na ďalšom vzdelávaní.

Opatrenie 4.1: Podpora celoživotného vzdelávania

Cieľom opatrenia je v súčinnosti s malými a strednými podnikateľmi, investormi a príslušným úradom práce zisťovať možnosti na rekvalifikáciu ľudských zdrojov a zistené potreby realizovať cez možnosti ďalšieho vzdelávania.

Príjemcami pomoci budú obyvatelia obce, ktorí si budú zlepšovať svoje vedomosti a zručnosti na základe ďalšieho vzdelávania v profesiách vyhľadávaných na súčasnom trhu práce. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 0,5 mil. Sk.

Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 4.1 bude obec ako partner vzdelávacej inštitúcie alebo mimovládnej organizácie organizujúcej vzdelávacie aktivity.

Aktivity:

- podporovať zapojenie občanov obce do rôznych foriem ďalšieho vzdelávania

Odporúčané projektové zámery:

* **Vytváranie podmienok pre účasť obyvateľov obce na ďalšom vzdelávaní a rekvalifikačných kurzoch** na profesie požadované na modernom domácom a zahraničnom trhu práce.

Opatrenie 4.2: Budovanie informačnej spoločnosti

Cieľom opatrenia je zvýšiť počítačovú a internetovú gramotnosť.

Príjemcami pomoci budú občania obce, ktorí si v rámci aktivít opatrenia zlepšia svoje vedomosti a zručnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií. Finančný rámec pre podporu daného opatrenia predstavuje 0,5 mil. Sk. Realizačným orgánom aktivít Opatrenia 4.2 bude obec v spolupráci so vzdelávacou inštitúciou.

Aktivity:

- podporovať vzdelávanie v oblasti počítačovej a internetovej gramotnosti

Odporúčané projektové zámery:

* **Vzdelávanie v oblasti informačných technológií pre n-ročných** umožní starším občanom prekonať bariéru aktívneho prístupu k novým technológiám a nové vedomosti a zručnosti vytvoria pre nich nové možnosti zamestnania.

* **Internetizácia obecnej knižnice** - zabezpečí zvyšovanie internetovej gramotnosti obyvateľstva, ďalší spôsob získania informácií, zavedie elektronický systém výpožičiek a napojenie na knižnice vyššieho významu.

9.1.3 Opis rozvojovej stratégie

Presun kompetencií na nižšie samosprávne celky v rámci reformy verejnej správy na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, vo svojom článku 1 § 2 definuje prechod určitých kompetencií do pôsobností obce. Na úseku regionálneho rozvoja prechádzajú pôsobnosti:

- * Vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja,
- * Vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- * Koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Na zákon č. 416 nadväzuje zákon č. 351/2004 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý na základe Metodickéj príručky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky ustanovuje základnú štruktúru Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ten pozostáva z analýzy hospodárskeho a sociálneho prostredia obce, ustanovenia základných smerov jej rozvoja v podobe priorít, opatrení a projektových zámerov.

Regionálna politika predstavuje aktívne ovplyvňovanie a koordináciu hospodárskych procesov v územných častiach štátu alebo väčšieho ekonomického priestoru. Snaží sa o ovplyvňovanie rozvoja veľkých územných celkov danej krajiny. Jej účastníkmi sú: štát a jeho orgány, ministerstvá a samosprávy územných celkov. V rámci regiónov vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia obce, ktoré pri tom využívajú princípy územného regionálneho marketingu.

V podmienkach malých obcí, ktorým chýbajú investície a hospodárstvo je rozvinuté na nízkej úrovni, sú tieto kompetencie jednou z možností ako naštartovať trvalo udržateľný rozvoj a využitie miestnych (historických, kultúrnych a prírodných) zdrojov rozvoja na posilnenie a rozvoj hospodárstva, sociálnej a kultúrnej základne, na vznik nových podnikateľských aktivít a pracovných príležitostí, čím sa dosiahnu vyššie príjmy na základe čoho sa zlepší kvalita života obyvateľstva.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice je strednodobý programový dokument vypracovaný na obdobie siedmych rokov, v ktorom sú jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a vytýčenie opatrení, ktoré prispievajú k riešeniu týchto problémov.

Cieľom Programu bolo sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Je v súlade aj s princípmi dokumentu Zdravie pre všetkých, ktorý má za cieľ vytvoriť atraktívnu a bezpečnú obec s dobrým životným prostredím. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva.

Program je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Rozvojová stratégia je vypracovaná v súlade s globálnym cieľom a prioritami v súčasnosti platným Národným rozvojovým plánom v kvalite odpovedajúcej štandardom Európskej únie. Súčasne je vypracovaný aj v súlade s návrhom Národného strategického rámca 2008 - 2013, ktorého strategickým cieľom je do roku 2013 zvýšiť konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom plného využitia existujúceho ekonomického potenciálu. Stratégia je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štrukturálneho a regionálneho. Program nadväzuje priority rozvoja vidieka, ktoré budú podporované v budúcom programovanom období:

- zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,

- ochrana a zlepšenie vidieckeho životného prostredia,
- diverzifikácia vidieckej ekonomiky,
- zvýšenie kvality života na vidieku,
- prístup Leader

Globálny cieľ a špecifické ciele Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Regionálneho operačného programu na roky 2008 - 2013, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podporia úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice nadviazal aj na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý stanovuje strategické vízie, ciele a opatrenia v oblastiach: technická infraštruktúra, cestovný ruch, podnikanie, poľnohospodárstvo, sociálna oblasť a zdravotníctvo, životné prostredie, školstvo.

PHSR obce Domadice je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov. Tento strategicky významný dokument, ktorý je zameraný na reálne potreby a možnosti obce, posilní regionálny rozvoj tým, že stanovil postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu (t.j. schopnosť čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie) pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a cestou podpory prípravy strategicky významných projektov, ktoré budú pripravené na implementáciu.

9.2 Finančný plán

9.2.1 Rozdelenie financií na programovacie obdobie 2008 - 2013

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Realizácia v rokoch	Oprávnené náklady spolu v tis. Sk	Verejné zdroje v tis. Sk	Súkromné zdroje v tis. Sk	
				A=B+H+CH	B	H	CH
Priorita 1: Podpora pre rozvoj malého a stredného podnikania	Opatrenie 1.1: Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov	Rekonštrukcia starého KD na polyfunkčné centrum (TIK, IKT, kluby)	2009-2011	10000,0	10000,0	500,0	-
		Zriadenie turistického odpočívadla pri studničke	2009	200,0	200,0	10,0	-
	Opatrenie 1.2: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry služieb.	Dobudovanie športového areálu	2009-2010	5000,0	5000,0	250,0	-
		Úprava zelene v rôznych častiach obce	2012	200,0	200,0	10,0	
	Priorita č.2: Rozvoj a obnova obce	Opatrenie 2.1: Rozvoj lokálnej infraštruktúry	Vybudovanie vodovodu a kanalizácie	2009-2013	40000,0	40000,0	10000,0
Vybudovanie IS pre výstavbu bytových domov			2010	1000,0	1000,0	50,0	
Komplexná rekonštrukcia centrálnej časti obce			2009-2011	500,0	500,0	25,0	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií			2011	3000,0	3000,0	150,0	
Rekonštrukcia jestvujúcich a dobudovanie chýbajúcich chodníkov			2012	1500,0	1500,0	75,0	

	Opatrenie 2.2.: Rozvoj sociálnej infraštruktúry	Rekonštrukcia miestnosti starého KD	2010	5000,0	5000,0	250,0	
	Opatrenie 2.3.: Rozvoj školskej infraštruktúry	Vybudovanie detského ihriska	2009	500,0	500,0	25,0	
	Opatrenie 2.4.: Rozvoj kultúrnej infraštruktúry	Rekonštrukcia interiéru KD	2012	1000,0	1000,0	50,0	
	Opatrenie 2.5.: Rozvoj športovej infraštruktúry	Vybudovanie multifunkčného ihriska	2012	20000,0	20000,0	1000,0	
Priorita 3: Zlepšenie enviro infraštruktúry	Opatrenie 3.1: ochrana ŽP	Vybudovanie obecnej biokompostárne	2009	200,0	200,0	0,1	
		Rekultivovanie plôch	2013	500,0	500,0	25,0	
		Výsadba izolačnej zelene	2013	500,0	500,0	25,0	
	Opatrenie 3.2: Protipovodňové opatrenia	Ochrana proti záplavám	2013	7000,0	7000,0	350,0	
		Dobudovanie dažďovej kanalizácie	2013	5000,0	5000,0	250,0	
Priorita č.4: Ľudské zdroje	Opatrenie 4.1: Celoživotné vzdelávanie	Podpora rekvalifikačných kurzov	2009-2013	500,0	500,0	25,0	
	Opatrenie 4.2.: Informatizácia spoločnosti	Podpora internetizácie	2009-2013	500,0	500,0	25,0	

9.2.2 Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Oprávnené náklady spolu v tis. Sk	Verejné zdroje v tis. Sk						Súkromné zdroje v tis. Sk	
				Verejné zdroje spolu	Fondy EÚ	Národné verejné zdroje				Vlastné zdroje žiadateľa, pôžičky, úvery	Podnikateľia súkromní investori a n.o.
						Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
			A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Priorita 1: Podpora pre rozvoj malého a stredného podnikania	Opatrenie 1.1: Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov	Rekonštrukcia starého KD na polyfunkčné centrum (TIK, IKT, kluby)	10000,0	10000,0	7500,0	2500,0	2000,0		500,0		
		Zriadenie turistického odpočívadla pri studničke	200,0	200,0	-	200,0	190,0		10,0		
	Opatrenie 1.2: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry služieb	Dobudovanie športového areálu	5000,0	5000,0	3750,0	1250,0	1000,0		250,0		
		Úprava zelene v rôznych častiach obce	200,0	200,0	-	200,0	100,0	90,0	10,0		
Priorita č.2: Rozvoj a obnova obce	Opatrenie 2.1: Rozvoj lokálnej infraštruktúry	Dobudovanie kanalizácie odpadových vôd a vodovodu	40000,0	40000,0	30000,0	10000,0	8000,0		1000,0		1000,0
		Vybudovanie IS pre výstavbu bytových domov	1000,0	1000,0	750,0	250,0	200,0		50,0		
		Komplexná rekonštrukcia centrálnej časti obce	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0		25,0		
		Rekonštrukcia miestnych komunikácií	3000,0	3000,0	2250,0	750,0	600,0		150,0		
		Rekonštrukcia jestvujúcich a dobudovanie chýbajúcich chodníkov	1500,0	1500,0	1225,0	375,0	300,0		75,0		

	Opatrenie 2.2.: Rozvoj sociálnej infraštruktúry	Rekonštrukcia miestnosti starého KD	5000,0	5000,0	3750,0	1250,0	1000,0		250,0		
	Opatrenie 2.3.: Rozvoj školskej infraštruktúry	Vybudovanie detského ihriska	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0		25,0		
	Opatrenie 2.4.: Rozvoj kultúrnej infraštruktúry	Rekonštrukcia interiéru KD	1000,0	1000,0	750,0	250,0	200,0		50,0		
	Opatrenie 2.5.: Rozvoj športovej infraštruktúry	Vybudovanie multifunkčného ihriska	20000,0	20000,0	15000,0	5000,0	4000,0		1000,0		
Priorita 3: Zlepšenie enviro infraštruktúry	Opatrenie 3.1: ochrana ŽP	Vybudovanie obecnej biokompostárne	200,0	200,0	-	200,0	100,0	90,0	10,0		
		Rekultivovanie plôch	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0		25,0		
		Výsadba izolačnej zelene	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0		25,0		
	Opatrenie 3.2: Protipovodňové opatrenia	Ochrana proti záplavám	7000,0	7000,0	5250,0	1750,0	1400,0		350,0		
		Dobudovanie dažďovej kanalizácie	5000,0	5000,0	3750,0	1250,0	1000,0		250,0		
Priorita č.4: Ľudské zdroje	Opatrenie 4.1: Celoživotné vzdelávanie	Podpora rekvalifikačných kurzov	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0		25,0		
	Opatrenie 4.2.: Informatizácia spoločnosti	Podpora internetizácie	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0		25,0		

9.3 Zabezpečenie a realizácia

9.3.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice plní obec jednu zo základných princípov regionálnej politiky - princíp programovania.

Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz. Je však potrebné, aby existovala koordinačná skupina, ktorá bude dostatočne operatívna a zložená z ľudí verejného a súkromného sektora.

Obec Domadice má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali v obci odborne zdatný projektový tím pracovníkov, pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja a zdroje financovania

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov - dotácie,
- rozpočtu samosprávneho kraja,
- rozpočtu obce - vlastné prostriedky,
- prostriedky fyzických osôb - sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Možnosť získať verejné a finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často viazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov.

Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným

Cieľom štrukturálnej politiky. Pre programovacie obdobie 2004 - 2006 bolo územie Slovenskej republiky z pohľadu absorpcie financií zo štrukturálnych fondov rozdelené na Ciele 1 až 3.

Obec patrí do Cieľa 1 (regióny na úrovni NUTS III), ktorý predstavuje podporu regiónom, v ktorých podiel HDP na obyvateľa v priemere za posledné tri kalendárne roky dosiahla menej ako 75% priemeru členských štátov Európskej únie.

Prostriedky na financovanie navrhovaných aktivít pre regióny Cieľa 1 budú poskytované prevažne z :

- * Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF),
- * Európskeho sociálneho fondu (ESF)

Prideľovanie finančných prostriedkov pre jednotlivé strategické ciele z fondov Európskej únie pre územie Cieľa bude riadené na základe nasledujúcich strategických dokumentov:

- * Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky
- * Regionálny operačný program na roky 2008 - 2013

9.3.2 Monitorovanie

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov v úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Domadice na roky 2008 - 2013 nasledovné strategické dokumenty:

- * Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky
- * Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
- * Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010
- * Lisabonskej stratégie a Stratégie rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010
- * Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja